

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 13 marca 2008 r.

do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze, ustawy o radcach prawnych oraz ustawy – Prawo o notariacie.

Krajowa Rada Sądownictwa zgłasza następujące uwagi do projektu zmian w ustawie Prawo o adwokaturze, ustawie o radcach prawnych i Prawie o notariacie.

Wątpliwości budzi rozwiązanie przyjęte w art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy Prawo o adwokaturze i w art. 25 ust. 1 pkt 5 przewidujące, że osoby, które zdały egzamin sędziowski nie muszą odbywać aplikacji adwokackiej/radcowskiej, jeżeli w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis na listę adwokatów/radców prawnych co najmniej rok wykonywały w kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez radcę prawnego lub adwokata lub wykonywały wskazane czynności jako komandytariusze w spółce komandytowej.

W uzasadnieniu projektu wskazano, że poziom trudności egzaminu sędziowskiego jest wyższy aniżeli egzaminu radcowskiego lub adwokackiego. Jednocześnie wymaganie rocznego okresu pracy w kancelarii adwokackiej/radcowskiej spółce jawnej, partnerskiej itp. uzasadniono koniecznością bieżącego zapoznawania się ze zmianami w prawie.

Takie stanowisko jest nieprzekonywujące. W pierwszym rzędzie trzeba stwierdzić, że w stosunku do osób, które zdały egzamin adwokacki/radcowski (o niższym przecież – jak stwierdzono w uzasadnieniu projektu poziomie trudności niż egzamin sędziowski) nie wprowadzono żadnych ograniczeń czasowych do złożenia wniosku o wpis na listę. A zatem może minąć wiele lat między złożeniem egzaminu adwokackiego/radcowskiego a wpisem na listę. W tym ostatnim przypadku projektodawca nie wyraża obaw, co do kwalifikacji merytorycznych w/w osób i nie widzi konieczności wprowadzenia regulacji wymuszających zagwarantowanie, że osoby po zdaniem egzaminie adwokackim/radcowskim będą bieżąco zapoznawać się ze zmianami w prawie.

Rozwiązanie przyjęte w projekcie w powyższym zakresie jest zatem niekonsekwentne. Od osób, które zdały trudniejszy egzamin sędziowski wymaga się więcej, niż od osób, które zdały egzamin adwokacki i radcowski.

Projekt nie przewiduje, aby w trakcie wymaganej rocznej praktyki w kancelariach osoby mające zdany egzamin sędziowski mogły prowadzić zastępstwo procesowe na podobnych zasadach jak aplikanci adwokaccy i radcowscy.

Mając na uwadze powyższe rozważania, w projekcie należałoby wykreślić z art. 66 ust 1 pkt 4 Prawa o adwokaturze i z art. 25 ust. 1 pkt 4 ustawy o radcach prawnych przepis wskazujący, że asesor sądowy mógłby się ubiegać o wpis na listę adwokatów/radców prawnych po roku zajmowania w/w stanowiska. Jest to regulacja zbędna, skoro byłby możliwy wpis na listę już po zdaniu egzaminu sędziowskiego.

Zastrzeżenia Krajowej Rady Sądownictwa budzi propozycja wykreślenia przepisu (art. 76 ust. 1 ustawy Prawo o adwokaturze) dotyczącego ogólnej zasady odbywania w ramach aplikacji adwokackiej praktyk w sądach, prokuraturach, kancelarii notarialnej lub innej instytucji publicznej na podstawie skierowania okręgowej rady adwokackiej lub okręgowej izby radców prawnych.

W tym miejscu należy też zauważyć rozdźwięk między uzasadnieniem projektu, a projektem w zakresie jakim dotyczy on aplikantów radcowskich. Zapewne tylko przez niedopatrzenie, projekt nie zawiera nowelizacji przepisu art. 32 ust. 3 ustawy o radcach prawnych, albowiem z uzasadnienia projektu wynika jednoznacznie, że celem projektodawcy było przyjęcie jednakowego rozwiązania dla aplikacji adwokackiej i radcowskiej – tj. rezygnacja z konieczności praktyk w sądach i innych instytucjach.

Zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa odbywanie praktyk w sądach, prokuraturach, kancelariach notarialnych lub innych instytucjach publicznych przyczynia się do lepszego przygotowania zawodowego zarówno radców prawnych, jak i adwokatów.

W obydwu zawodach niezbędne jest bezpośrednio - a nie z przekazu swego patrona, zapoznanie się ze sposobem funkcjonowania sądów. Jest to konieczne dla zapewnienia w przyszłości wysokiego poziomu świadczenia pomocy prawnej przez adwokatów i radców prawnych wykonujących zawody zaufania publicznego.

W pozostałym zakresie Krajowa Rada Sądownictwa nie zgłasza uwag do projektu.